

KVINDEN OG SAMFUNDET

DANSK KVINDESAMFUNDS FORMAAL ER:

a) AT UDVIKLE OG DYGTIGGØRE KVINDER TIL DEN FULDMYNDIGE BORGERS ANSVAR OG ARBEJDE.

b) AT ARBEJDE FOR GENNEMFØRELSEN AF KVINDERS FULDE LIGESTILLING MED MÆND I FAMILIE, SAMFUND OG STAT. . . .

c) AT FORBEDRE KVINDERS OG BØRNS KAAR, SÆRLIG AD LOVGIVNINGENS VEJ.

◀ ◀ ◀ ◀ ◀ UDGIVET AF DANSK KVINDESAMFUND. ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶

34. AARG.

15. Oktober 1918.

Nr. 17.

Kvindesagen og den offentlige Mening.

Napoleon den 3die har engang sagt disse Ord, der kan tjene til Vejledning saavel for den enkelte Person som for den enkelte Bevægelses offentlige Fremtræden: „Gaa imod den offentlige Mening, og den vil knuse Dig; — lad Dig drage med af den, og den vil rive Dig omkuld; — gaa i Spidsen for den, og den vil bære Dig.“

Uden at jeg véd, om Dansk Kvindesamfund nogensinde har kendt disse Ord, saa tør jeg paastaa, at det til alle Tider har handlet derefter. Fyrrernes Pionerer rejste ikke Kravet om politisk og kommunal Ligeberettigelse med Mænd, hvilket dog kunde synes at have ligget snublende nær, eftersom Junigrundloven af 1849 havde ladet Kvinderne ude af Betragtning, — og godt, at de ikke gjorde det. Den opdukkende Kvindebevægelse vilde have faaet den offentlige Mening i den Grad imod sig, at den havde ligget knust for lange Tider, ja maaske den Dag i Dag. Nej, Mathilde Fibiger krævede kun samme Ret som Manden til at tænke og give sin Tanke Udtryk, og Pauline Worm krævede samme Ret til at tjene sit Brød; men fordi disse Krav laa lige op til Tidens Tærskel, kunde den offentlige Mening vel studse og stejle ved Synet af dem, men ikke slippe udenom dem. Den maatte tage dem op og bære dem frem.

Og saadan hele D. K.s Historie op igennem. Kravene har aldrig ligget længere ude, end at den offentlige Mening kunde indhente dem og bære dem det sidste Stykke af Vejen. Med andre Ord: de har altid forholdt sig til Tidens Behov. Dansk Kvindesamfunds Handlinger har været dikteret af Relativitetens, Forholdsmæssighedens Lov.

Vi advares undertiden af velmenende Hjælpere mod at se os saa meget tilbage; vi løber Fare for at blive fremmede for den Tid, vi lever i, siges der. En ganske overfladisk Paastand! Kun ved jævnlig at se os tilbage, kan vi bedømme Forholdsmæssigheden af vore Krav, og den gælder det om aldrig at tabe af Sigte.

Ligesaa forholdsmæssig rigtigt det var af Kvindebevægelsen i 1875 at fordre Universitetet aabnet for Kvinder, var det i 1888 at forlange kommunal Valgret og Valgbarhed. Og ligesaa forholdsmæssig rigtigt det var, at D. K. i 1906 satte det politiske Valgrets krav i Spidsen for sine Krav, ligesaa forholdsmæssig rigtigt var det, at D. K. paa Fællesmødet i Fredericia 1918 rejste Kravet om, at Kvinderne skulde have en Trediedel af de 54 folkevalgte Pladser i Landstinget som Erstatning for de fire Pladser, som de havde maattet nøjes med i Folketinget. Tænk blot paa de uhyre Forskydninger

i Kvindernes Kaar, som i den mellemliggende Tid havde fundet Et stort Land var baade socialt og økonomisk indvundet for Kvinderne, tre Gange havde de gaaet til kommunalt Valg og mange Kvinder havde i Kommunalraadene faaet deres Opdragelse til det politiske Liv. D. K. havde ikke været paa Højde med Tiden, om det i Fredericia havde krævet mindre. Den offentlige Mening fandt Kravet usømmeligt; det er rigtig nok. Men er det ikke netop et Bevis for, at Kravet var rettidigt, ligesom Valgretskravet i 1888 var rettidigt. Ploug erklærede Kvindernes Fordring for at være hverken i deres egen eller i Samfundets Interesse, men derved gav han Kvindebevægelsen et Springbrædt, som sluttelig skulde føre den lige i Armene paa den offentlige Mening. Er der nogen Mand paa den danske Rigsdag, som Agitationen for Kvindernes Valgret staar i Gæld til, saa er det vist Carl Ploug.

Hvis den offentlige Mening i 1918 havde trykket D. K.s Krav til sit Hjerte, da vilde det kun være et Bevis for, at Kravet var for lille. Nu har vi set den studse og stejle og rynke sine Bryn, men næste Gang vil vi se den bøje sig ned og tage Kravet op paa sine stærke Skuldre for selv at bære det frem.

Den, som har fulgt D. K.s historiske Kamp med aarvaagent Blik, vil genkende dette Syn fra alle de